

Raport interimar nr. 1 / Monitorizarea zilei alegerilor parlamentare anticipate / Publicat la 29 iulie 2009, ora 11.00

INTRODUCERE

Monitorizarea alegerilor parlamentare anticipate din 29 iulie 2009 în șapte circumscripții electorale este un proiect realizat de Asociația Promo-LEX în cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte „Coaliția 2009”. „Coaliția 2009” este o uniune benevolă de organizații non-guvernamentale, care implementează proiecte întru îmbunătățirea procesului electoral și sporirea încrederii cetățenilor în proces. Programele de monitorizare a alegerilor în cadrul „Coaliției 2009” sunt implementate atât de Promo-LEX, cât și de alte organizații care fac parte din aceasta.

Primul raport interimar din ziua alegerilor parlamentare anticipate din 29 iulie 2009 se referă la monitorizarea circumscripțiilor electorale Florești, Rezina, Dubăsari, Anenii Noi, Căușeni, Ștefan Vodă și regiunea transnistreană a Republicii Moldova de către peste 270 observatori. Aceste raioane mărginesc regiunea transnistreană și găzduiesc secții de votare speciale destinate alegătorilor cu domiciliul în regiunea transnistreană. Informația din raport a fost colectată de observatorii Promo-LEX în raioanele monitorizate prin observare directă, întâlniri cu interlocutori și consultarea documentelor oficiale.

Constatările și recomandările din prezentul raport sunt formulate cu bună credință și prezentate în spiritul unei cooperări sănătoase cu toate părțile interesate în edificarea

unui proces electoral transparent și corect în Moldova. Autorii solicită persoanelor și instituțiilor interesate să ofere informații, să critice sau să corecteze anumite aspecte sau recomandări incluse în Rapoartele de monitorizare a procesului electoral în circumscripțiile nominalizate. Efortul de monitorizare se ghidează de Constituția Republicii Moldova, Codul Electoral, și standardele și principiile internaționale de observare a alegerilor.

Proiectul este susținut financiar de National Endowment for Democracy.

CONSTATĂRI

1. La ora 09.45 în cele zece secții de votare deschise pentru cetățenii Republicii Moldova care locuiesc regiunea transnistreană, au votat 951 alegători.

2. În satul Berezchi, raionul Anenii Noi, la deschiderea secției de votare, în urna mobilă nu a fost aruncat procesul verbal.

3. În satul Berezchi, raionul Anenii Noi, doi colaboratori de poliție stăteau pe scaun la intrarea în secția de votare. La adresarea observatorului Promo-LEX către președintele secției de votare, acesta a replicat că în legislație nu este prevăzută distanța minimă.

4. În satul Lalova, raionul Rezina, buletinele de vot primite în secția de votare sunt cu 6 (șase) mai puține decât numărul persoanelor indicate în listele electorale.

5. În satul Slobozia-Horodiște, raionul Rezina, buletinele de vot primite în secția de votare sunt cu 3 (trei) mai puține decât numărul persoanelor indicate în listele electorale.

6. În satul Roșcana, raionul Rezina, buletinele de vot primite în secția de votare sunt cu 18 (optsprezece) mai puține decât numărul persoanelor indicate în listele electorale.

7. În satul Dumitreni, raionul Florești, afișele concurenților electorali PDM și PL, nu erau dezlipite de pe stâlpi și alte locuri neregulate.

8. În satul Chirilovca, raionul Florești, la deschiderea secției de votare, un membru al biroului electoral al secției

de votare era în stare de ebrietate.

9. În satul Gordinești, raionul Rezina, observatorii PCRM, fac evidența alegătorilor.

10. În orașul Căușeni, secția de votare nr. 5, Veaceslav Nigai, președintele Asociației de război și muncă, a adus o listă de 24 (două zeci și patru) de persoane, pentru care, din nume propriu a solicitat deplasarea urnei mobile la domiciliul persoanelor respective.

11. În orașul Căușeni, secția de votare nr. 3, Veaceslav Nigai, președintele Asociației de război și muncă, a adus o listă de 25 (două zeci și cinci) de persoane, pentru care, din nume propriu a solicitat deplasarea urnei mobile la domiciliul persoanelor respective.

12. În orașul Căușeni, secția de votare nr. 5, votează persoane care nu au viză de reședință în raza circumscripției biroului electoral al secției de votare respective. Acestora li se permite votarea pe listele suplimentare.

13. În satul Corjova, raionul Dubăsari, la ora 06.20, când a sosit observatorul Promo-LEX, nu era asigurată paza secției de votare. La 06.30 în fața secției de votare s-au adunat circa 200 de persoane (inclusiv cazaci îmbrăcați în civil și formă militărească), care au blocat accesul în secția de votare. Toate persoanele purtau la braț panglici cu steagul nerecunoscutei republicii separatiste. Cinci persoane aveau la îndemână sape. La scurt timp după blocarea secției de votare, au sosit forțele pacificatoare. La ora 10.00, s-a decis schimbarea sediului secției de votare în liceul „Vlad Ioviță” și Casa de Cultură din satul Cocieri, raionul Dubăsari. (vezi imagini [video 1](#) și [video 2](#))

14. În satul Talmaza, raionul Ștefan Vodă, secția de votare nr. 27, a venit o persoană cu 14 cereri pentru deplasarea urnei mobile la domiciliu. Toate cererile sunt tapate la computer și se diferențiază doar prin datele din buletinul de identitate și semnătura persoanelor. Semnăturile sunt făcute cu același stilou.

15. În satul Țareuca, raionul Rezina, dna Moșneaga Natalia dorind să voteze, a observat că nu este inclusă în listele de

bază a alegătorilor. În loc să voteze în listele suplimentare, aceasta a plecat la Primărie de unde a venit cu două file unde era inclusă și numele acesteia. Ea a transmis dnei Corcescu Elena, președintelui biroului electoral al secției de votare, cele două file pe furiș (într-o carte). Listele transmise nu erau semnate sau ștampilate. Observatorul Promo-LEX a depus o contestație în acest sens. După examinarea contestației, Corcescu Elena, președintelui biroului electoral al secției de votare a exclus lista introdusă în ziua alegerilor (două file) și a atașat-o la lista electorală suplimentară.

16. În satul Roșcana, raionul Rezina din numărul total de alegători (141 persoane), sunt eliberate doar 123 de buletine de vot. Astfel este o insuficiență de 18 buletine de vot.

17. Grădinaru Xenofon, primar (nedegrevat din funcție) al satului Sănătăuca, raionul Florești, este observator în secția de votare din localitate din partea concurentului electoral PCRM.

18. În localitatea Căinari, raionul Căușeni, cetățeanul Gangurean Mihail a votat fără aplicarea ștampilei „29.07.2009 ALEGERI”.

19. La 10.20, în satul Grigorievca, raionul Căușeni, un colaborator de poliție în uniformă, stătea la o distanță mai mică de 100 m de secția de votare.

ÎNGRIJORĂRI

- Autoritățile nu au asigurat suficient protecția secției de votare, siguranța alegătorilor și a membrilor comisiei de votare;
- Nerespectarea exactă a procedurilor de „sigilare” a urnelor, în special a urnelor mobile;
- Intimidarea alegătorilor prin prezența colaboratorilor forțelor de ordine;
- Probabilitatea insuficienței buletinelor de vot la unele secții de votare;
- Prezența afișajelor electorale în unele localități;
- Nerespectarea procedurii de aplicare a ștampilei „29 iulie 2009 Alegeri”;

- Nerespectarea integrității listelor electorale.